

Podobenství o hřivnách (Mt 25, 14 -30)

Ne o penězích, ale o víře. Kázání na mimořádném sborovém shromáždění 12.1.2014

I. Vhodný text pro dnešní kázání

Přemýšlel jsem, na jaký text dnešní neděli kázat - i vzhledem ke sborovému shromáždění, které nás za okamžik čeká. Na něm má být řeč přece **především o penězích**. Nabízelo by se tedy vybrat nějaký biblický text, kde se hovoří o nich. V Bibli je takových textů docela dost - o penězích se v Písmu hovoří často, možná častěji, než by se na první pohled zdálo. Napadlo mě tedy, že bych mohl kázat například na text Markova evangelia o *Daru chudé vdovy* (Mk 12, 41 – 44). To je pěkný příběh o tom, že nejvíc dává Pánu Bohu ten, kdo dává ze svého nedostatku ... Nebo by se dalo text ze Skutků apoštolských (Sk 5) o *Annaniáši a Safíře*. Ten se přímo týká toho, jak apoštolové vybírali peníze na svůj sbor. Ale popravdě řečeno, já má strach, už když si ten příběh čtu, natož abych na něj ještě kázal ... Víte co, přečtěte si ho raději sami! A tedy jsem pro dnešní kázání vybral jiný text. **Podobenství o hřivnách**. z Matoušova evangelia. I v něm se na první poslech hovoří o penězích...

II. Tři služebníci a pár miliónů (tedy hřiven)

Hřivny ale nebyly přímo peníze, spíš peněžní jednotka. Šlo totiž o obrovské množství peněz. Podle komentářů představovala jedna hřivna zhruba tolik, kolik si dělník vydělá za 16 let práce. Aby se to lépe počítalo, řekněme, že jedna hřivna je jako jeden milion. Už z toho tedy vyplývá, když trochu předběhneme, že i ten třetí služebník, který vypadá tak trochu jako chudák, měl vlastně na starost docela dost. Mít svěřený jeden milion korun - to už je docela velký úkol i velká odpovědnost. Tak se dostáváme už k samotnému ději podobenství. Jistý člověk se v něm chystá na dalekou cestu a svůj majetek zanechaný doma svěruje svým služebníkům. Nesvěruje ovšem každému stejně. Jistě je dobře zná, ví o jejich schopnostech i slabostech, a proto jednomu svěruje pět hřiven, druhému dvě a třetímu jednu. Důvěruje ale všem, protože jak jsme si řekli - i ta jedna hřivna je docela dost. Po dlouhé době - není řečeno po jak dlouhé, ale klidně to může být i o několik, možná mnoho let – se vrací z cesty domů a začne účtovat. První z těch služebníků mu řekne: „**Pane, svěřil jsi mi pět hřiven, hle, jiných pět jsem jimi získal.**“ A pán ho za to pochválí a má velikou radost. Stejně pochválí i toho druhého služebníka, který dvěma hřivnami získal další dvě. I z něj má stejnou radost. Neřeší, že tento získal navíc o tři hřivny méně, ale raduje se z toho, že i druhý služebník podle jeho mínění ve službě obstál. A těmto služebníkům slibuje, že je ve své firmě povýší. Ten třetí však svěřenou hřivnu jen bedlivě uschoval a odevzdává ji svému pánu nazpět. A docela překvapivě je právě tento třetí služebník označen za nevěrného, špatného, líného a zlého a ze služby svého pána je propuštěn ...

III. Logika (finančního) světa

Tohle nám nejspíš v onom příběhu úplně nesedí - zatímco ti první dva jsou tolik pochváleni, ten třetí je vypeskován a vyhozen. Nesedí to možná i proto, že ten třetí služebník je nám možná nejsympatičtější. Jednak proto, že mu bylo svěřeno nejméně – mezi námi, vždycky nám bude trochu blíž ten, kdo má málo, než ten, kdo se kolem sebe ohání miliony, že. Ale hlavně: ten třetí služebník jedná tak, jak bychom se nejspíš zachovali i my, kdyby nám někdo svěřil podobný finanční obnos. Samozřejmě, že bychom s ním nepodnikali, ale asi bychom ho bedlivě uschovali a pak neporušený odevzdali zpět. Jenže přesto má ono podobenství svoji logiku. Když Ježíš svým učedníkům svá podobenství vykládal, vždycky dobře věděl, o čem

mluví. Ostatně, co by nevěděl - narodil se přece do tohoto světa! Získal na svoji dobu i solidní vzdělání, jak praktické (vyučil se tesařem), tak akademické (někde se přece musel naučit k rodné aramejštině i řecky a latinsky). A dobře znal i svatá Písma. Takže když si ke svému kázání vzal příklad ze světa financí, dobře věděl, jak to v takovém světě chodí. Mít milión a schovat si ho doma pod polštářem, to přece není to nejmoudřejší, co se dá s penězi dělat. Peníze jsou přece nejisté a nemají pořad tu samou hodnotu. Může přijít inflace, měnová reforma, nebo třeba devalvace, třebaže guvernér Národní banky bude ještě večer předtím tvrdit, že naše měna je pevná jak skála. Lepší je tedy, pokud máme peněz dostatek, je investovat, nebo alespoň uložit do banky na nějaký úrok. V tomto smyslu už tedy má svoji logiku, že pán z podobenství pochválil ty dva první služebníky, kteří se nebáli s jeho penězi něco dělat, zatímco se rozezřel na toho třetího, který jej právě tím, že svěřený majetek bedlivě uschoval, připravil alespoň o nějaký zisk.

IV. Ne o penězích, ale víře to je ...

Jak jsem již naznačil na začátku, ono se zdá, že to dnešní vyprávění je o penězích. Ale je to přece podobenství a ty hřivny jsou jen obrazem, jistým navedením k tomu, co se chce říci doopravdy. V tom dnešním vyprávění nejde o peníze, ale o mnohem důležitější věc. Jde o tu věrnost služebníků, tedy **víru**. Víra je někdy nazývána darem. To je pravdivé v tom, že jí každý dostáváme určitou míru, nezaslouženě, jako dar. A není to úplně spravedlivé -protože někdo té víry dostane víc a jiný méně. Tak to je. Bible si na spravedlnost nehraje, píše o tom, jak to zkrátka chodí. Někdo jí má více a někdo méně. A často ten, kdo má víc, dostane ještě víc a ten kdo skoro nic nemá - tomu vezmou i to co má. Tak to chodí jak s penězi, tak s vírou, říká nám dnešní *Podobenství o hřivnách*. A zlob se člověče, jak chceš ... Jenže na tom, kolik kdo má víry na začátku, nakonec nezáleží. Důležité je, co s ní uděláme. Jestli se nebojíme s ní jít jako s kůží na trh. A do kostela. A do života. Protože podobně jako peníze, ani víra se nedá schovat doma pod polštářem. Nedá se zakopat na zahradě jako slivovice, pokud má ještě přinášet člověku užitek (a možná, že ani ta dvacetiletá slivovice, pokud jí vůbec ještě najdeme, už nebude zas tak dobrá ...). Nemůžeme se doma schovat se svou vírou, kterou máme vyfocenou na těch krásných konfirmačních fotografiích při východu z fary. Nemůžeme do láku do okurek, ba ani do lihu, naložit víru, kterou měli naši předkové. Ale lze tu svou víru nově investovat. Jít s ní ven, do života. Jistěže to je risk - tomu, kdo svou víru investuje do svého života, kdo na ní svůj život založí, kdo se na ni spoléhá, se může stát, že to všechno najednou selže. Může se stát, že v ní nenajde posilu, ve chvíli, kdy by to nejvíc potřeboval. Může ho přemoci pochybnost, pochybnost živěná otázkami, které si ten, kdo má víru schovanou doma pod polštářem nikdy nepoloží. Může se stát, že ten kdo se svou vírou zkouší žít, bude vystaven zkouškám. Ale ten, kdo víru zahrabe do jámy, riskuje mnohem víc. Riskuje, že přijde o radost v nebi, až přijde Pán a vyžádá si z té víry počet.

V. To rozhodne: Víra a radost

Teď jsem docela dlouho hovořil o víře a vy si možná říkáte, že už by to chtělo se zase vrátit k těm penězům, protože o nich přece bude na dnešním sborovém shromáždění řeč především. Ale podobně jako v tom podobenství o hřivnách, i v naší dnešní situaci jsou ty peníze jenom určitým obrazem. Jde o ně, ale ne na prvním místě. Otázka budoucího přežití a růstu sboru je přece na prvním místě otázka naší víry. To **rozhodne: jestli budeme mít víru a z ní plynoucí radost**. Radost ze setkávání ve společenství s bližními a Pánem, který slibuje, že k té naší dnešní radosti ještě mnoho přidá. Amen